

מראי מקומות - פסחים

צג:

התמיד יצא, יש לומר שזמנה מחצות (ובמש"כ רש"י דתחלת זמנה הוא מתחלת שבע מן התורה, עי' מש"כ לעיל דף נ"ח).

ד. מן המודיעים לירושלים כתב הרש"ש שלכאורה 'ירושלים' אינו בדוקא, וצריך לומר עזרה, שתלוי בעזרה. וע"ע בשפת אמת מה שכתב בזה.

ה. אמר עולא וכו' בשעת שחיטה ור"י אמר כל שאין יכול ליכנס בשעת אכילה תמה התוס' הרשב"א, במה נחלקו רב יהודה ועולא, והרי בפירוש שנינו במשנתנו מן המודיעין ולחוץ. וכתב שנחלקו במרחק בין מודיעין לירושלים, האם הוא שיעור שאדם יכול להלך מן המודיעין עד שעת שחיטה, או עד שעת אכילה. ותמה ע"ז, שהלא רב יהודה מאריך השיעור כפלים מעולא, שנתן לו מדת חצי יום וכל הלילה, ואיך תתכן מחלוקת גדולה כל כך. והביא שבירושלמי מבואר שיש בזה איסור תחומין, ולכך אין יכול לבא כל הלילה שהוא ליל יום טוב, אלא לדעת רב יהודה יכול להגיע עד צאת הכוכבים, ולדעת עולא שמצריך שעת שחיטה הזמן הוא עד תחילת שקיעת החמה. וזהו גם כוונת התוספות (ד"ה רב יהודה). וע"ע בצל"ח, שנחלקו כשנמצא במקום שיכול להיכנס בסוסים ופרדים האם זה נקרא דרך רחוקה או לא, וע"ש ב' אופנים נוספים לפרש המחלוקת.

ו. ורב יהודה אמר כל שאין יכול ליכנס בשעת אכילה לכאורה יש להעיר, אם אינו יכול להיכנס בתוך זמן השחיטה, מה מועיל שיכול להיכנס בשעת אכילה. וכתב השפת אמת, שסובר רב יהודה שכיון שיכול להיכנס בשעת אכילה, יהיה מוטל עליו למנות שליח על השחיטה.

א. הזיד בראשון ושגג בשני לרבי ולר' נתן מחייבי הקשה הצל"ח, לפי שיטת רש"י שלרבי ורבי נתן, אם הזיד בראשון, אפילו עשה השני, חייב כרת, א"כ היה לו לומר חידוש גדול יותר, שאם הזיד בראשון ועשה השני, שלרבי ורבי נתן חייב כרת. וכתב שיש לדחות שנקט כן לחידוש של רחב"ע, שאפילו אם שגג ולא עשה השני, פטור מכרת. אולם לדעת הרמב"ם שפסק כרבי, לא מסתבר שינקוט חידוש אליבא דרחב"ע, ומכך שלא נקט החידוש שאפילו אם עשה השני חייב כרת, על כרחך שסובר רבי שפטור בכה"ג, ורק בשגג בשני חייב על המזיד של הראשון.

ב. לפיכך נקוד על ה"א לומר לא מפני שרחוק וכו' פירש רש"י, שהנקודה היא על ה"א שב'רחוקה', וכל ניקוד למעט בא, דמשמע שיש למחוק מכאן תיבה זו. והרע"ב פירש, אני שמעתי לדרוש רחוק חמש אמות מאסקופת העזרה, שאפילו אינו רחוק אלא חמש אמות בלבד בסוף שעת הקרבת הקרבן, נדון בדין דרך רחוקה. ותמה הרש"ש, היכן נרמז בדברי ר"א ור' יוסי ה' אמות. ופירש, שעובי כותלי העזרה היו ה' אמות, וכיון שקיי"ל שער נקנור לא נתקדש, נמצא שחוץ לאיסקופא הוא רחוק מהעזרה המקודשת ריחוק ה' אמות.

ג. מן המודיעים לירושלים ט"ו מילין וכו' פירש רש"י, שזמן שחיטת הפסח מתחיל משעה ז', ולכן זמן שחיטת הפסח הוא שש שעות, מחצות עד שקיעת החמה. והקשה המצפה איתן, כיצד אפשר לומר שזמן שחיטת הפסח מחצות היום, הלא קיי"ל בתחילת פרק תמיד נשחט שתמיד קודם לפסח. ותיירץ, שכיון שבדיעבד אם שחט הפסח קודם